

У Немачкој се вазда расправља о “преузимању важније улоге у свету”, а то би, сматрају многи, одговарало значају и привредној снази земље. Но изгледа да званични Берлин још није одлучио како жели да одигра ту улогу, пише Дојче веле.

Deutsche welle

Могло би да се пође од сукоба на истоку Украјине. Споразум у Минску у којем је посредовала Немачка није водио никуда јер га се није придржавала ниједна страна – ни проруски сепаратисти са подршком Москве, нити украјинска војска са прикљученим добровољачким гардама. Прошле седмице Владимир Путин није желео да отпутује у Париз да о томе разговара, али је прихватио да се састанак такозване Нормандијске четворке – осим њега још Ангела Меркел, Франсоа Оланд и Петро Порошенко – одржи у Берлину.

Речи пре оружја

Посета Путина била је парадни пример фамозне нове улоге Немачке у светској политици. То је улога моћног дипломатског посредника спремног да прича, посредује и, ако треба, прети. О томе је недавно писао шеф дипломатије Франк-Валтер Штајнмајер:

„Немци не верују да разговор за округлим столом решава сваки проблем, али не верују ни да то може пуцање“, написао је Штајнмајер за магазин Фореигн Афффаирс. Другим речима – Берлин тражи баланс у спољној политици.

„Актуелна немачка влада прилази глобалним изазовима далеко активније него претходне“, каже Маркус Кајм, истраживач Немачког института за међународне и безбедносне послове. Додаје да „Немачка сада обликује спољну политику уместо да је само спроводи“. Кајм сматра да је та улога никла из вакуума у Европи – Британија напушта ЕУ, а многе земље, укључујући Француску, забављене су јачањем десничарских популиста. Уз то, каже наш саговорник, Сједињене Државе не желе више да буду

усамљени светски полицајац.

Све је то довело Берлин на централно место када су у питању сукоби и мировни преговори последњих година. То се односи на Украјину, Сирију, Колумбију, Либију, Мали, Ирак и Балкан. Ангела Меркел је обећала да ће повећати издатке за одбрану како би се приближила циљу који се захтева од чланица НАТО да најмање два одсто буџета буде опредељено у те сврхе. Канцеларка је побрала много хвале и због одлуке да пошаље један батаљон у Литванију у оквиру иницијативе НАТО за бољу заштиту источних граница.

САД на задњем седишту

Напори се огледају и у овогодишњем председавању Европском организацијом за безбедност и сарадњу (ОЕБС), као и лобирањем за нови двогодишњи мандат у Савету безбедности. „Десила се промена у немачкој дипломатији“, примећује Тобијас Бунде, водећи аналитичар Минхенске конференције о безбедности. „То смо видели током конфликта у Украјини. Немачка је заиста имала водећу улогу у дефинисању западне дипломатије. По први пут Сједињене Државе нису биле возач, него су заузеле место на задњем седишту.“

У последње две године се број америчких политичара који посећују Берлин више него удвостручио. Али није само Вашингтон дао значаја Немачкој. „У дипломатским круговима чујете да Кинези заправо мисле на Берлин када говоре о Европи“, каже Кајм.

Нешто другачијег мишљења је Хенинг Хоф, уредник дигиталног магазина Берлин Полицу Јоурнал. „Велика су очекивања од Немачке. Али ми у Берлину то још нисмо схватили. Немачка и даље не признаје да је постала битан међународни играч. Стално говоримо о посредовању, а не видимо да је потребно да се више умешамо.“

Спорне војне мисије

Више се умешати – то обично подразумева војни ангажман, тврду силу уместо меких

речи. О томе се у Немачкој води жустра дебата. Свака мисија Бундесвера је под лупом јавности и на удару критика, а за војни ангажман је увек неопходно одобрење парламента. „Немачки приступ је и даље лимитиран када се ради о жариштима ван евроатлантског простора, рецимо о Сирији или северној Африци“, каже Тобијас Бунде. „Када разговарате рецимо са људима у Француској, многи би волели да се Немачка више ангажује. Такви захтеви ће постати још јачи и биће прави изазов за овдашње политичаре.“

Фокус се помера и унутар политичког Берлина. Данас се далеко више дебатује о спољној политици него ранијих година. „Многи немачки политичари су радије седели у одборима који се баве домаћим темама јер им спољна политика није била довољно сексинити је доносила политичке поене код куће“, каже Хенинг Хоф. Сада је спољна политика итекако „сексин“, посебно јер је прилив избеглица сликовито показао како далека Сирија има везе са Немачком. Стручњаци очекују да спољна политика буде важна тема у кампањи пред изборе следеће јесени. Тада ће се, може бити, коначно одлучити како ће земља одглумити своју улогу на глобалној позорници.

(Дојче веле-Б92)